

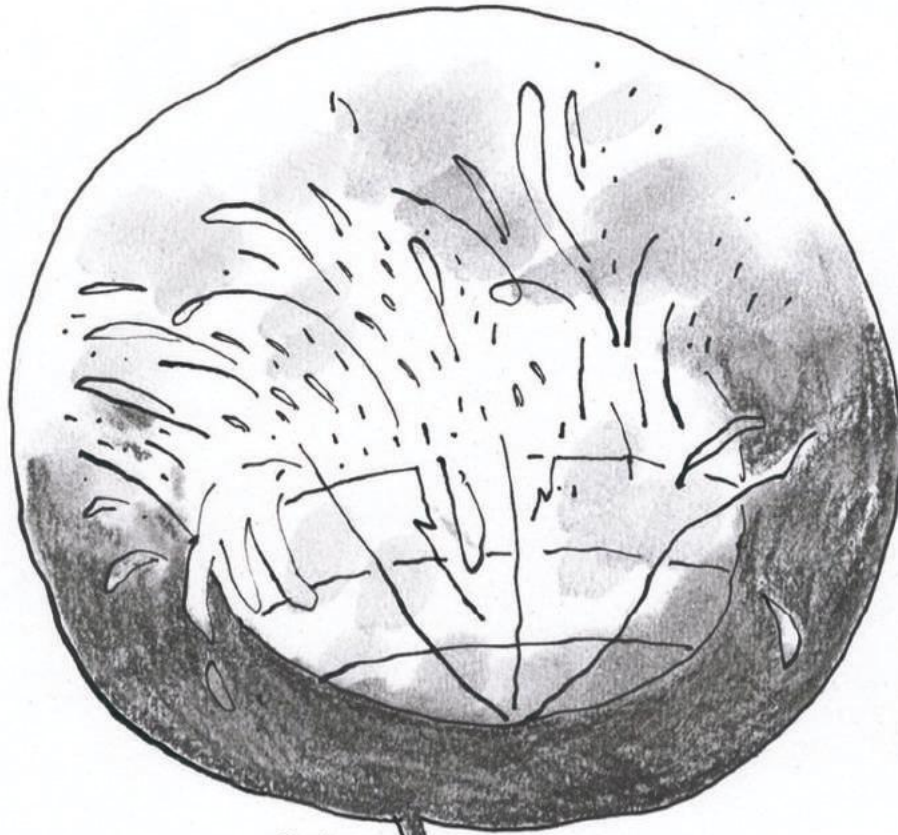
ProcesNieuws

Tribunaal voor de Vrede
in samenwerking met
Laka | Stop Wapenhandel

126

dec 2021

Tekening: Len Munnik - Trouw

losse nummers Euro 2,-

In dit nummer:

- **Burgerprotesten** in Volkel, Kleine Brogel, Büchel
- Ceremonie **Anti-kernwapenmonument Groningen**
- **Acties tegen kernwapens** en kernenergie

e-mail adres: procesnieuws@tribunaalvoordevrede.nl

ISSN: 1871- 0352
ANBI status RSIN 806404929
ProcesNieuws is een uitgave van Stichting 'Tribunaal voor de Vrede' ism. met Laka en Stop Wapenhandel, en verschijnt drie à vier keer per jaar.
Kopij bij voorkeur in ascii (platte tekst): procesnieuws@tribunaalvoordevrede.nl
De verantwoording voor een geplaatst artikel ligt bij de auteur.

Redactie: Hein Heijnen, Henk van der Keur, Harry van Velsen (eindredactie), Freed Schmitter (layout)

Een **abonnement** kost 15,- euro per jaar. Losse nummers 4,- euro (incl. portokosten). Opgeven als nieuwe abonnee, opzeggen of adres wijzigen kan per e-mail: administratie@tribunaalvoordevrede.nl of per post:

Stichting Tribunaal voor de Vrede,
Postbus 92066, 1090 AB Amsterdam
Bezoekadres: Minahassastraat 1.
Tel: 020-668 18 68 (ma-do 14-17 uur)
of tel: 0515-573 103.
Website: www.tribunaalvoordevrede.nl
Webmaster: Ria Kramer.
Bank: SNS rek. NL37.SNSB.06.3511.7371

Bestuur: Mr. Meindert Stelling (voorzitter),
Willemijn van der Werf (secretaris),
Drs. Nico Hogenhuis (penningmeester),
Harry van Velsen (lid).
Secretariaat: Ria Kramer, Hein Heijnen.

Tekeningen: Len Munnik, Sybrand van der Werf, Opland.

Foto's: wikipedia.org, sociamedia.nl e.a.
Drukwerk digitaal full-colour: drukland.nl
Bindwerk/verzending: van Westerhoven, Cruquius / Mail Point, Watergang.
Oplage: 900 plus ca. 650 digitaal.

Nu verkrijgbaar: T-Shirts in verschillende maten, zowel zwart als wit, met tekst: 'All the Arms we Need' - zie Materiaalbestelbon elders.

Volkel, Kleine Brogel, Büchel: dodenakkers in prikkeldraad

- 4 **Demonstratie Vliegbasis Volkel 25 sept.** *Harry van Velsen*
- 9 **Demonstratie Vliegbasis Kleine Brogel** *Harry van Velsen*
- 10 **Ceremonie Anti-kernwapenmonument** *Harry van Velsen*
- 13 **Demonstratie Volkel - Vrede scheppen** *Frits ter Kuile*
- 14 **Burgemeesters voor Vrede** *Mayors for Peace*
- 15 **Bidens teleurstellende 1e kernwapenbudget** *armscontrol.org*
- 16 **Steun VN-kernwapenverbod blijft groeien** *A. Muñoz Valdez*

- 18 **Burgerprotesten tegen VS-kernwapens in Duitsl.** *M. Kuepker*
- 22 **Volkel gereed gemaakt voor kernwapentaak** *M. Akkerman*
- 24 **Opinie: Navo secretaris-generaal Stoltenberg** *navo.int*
- 25 **VS-kernwapens: goudstaven voor onze veiligheid** *Ko Colijn*
- 26 **Nukespeak: verhullende taal kernwapenspecialisten** *L. Bloem*
- 27 **Interview met Daniel Ellsberg** *democracynow.org*
- 29 **Monitor Verdrag verbod van kernwapens** *Harry van Velsen*
- 30 **Kern/wapenfeiten** *Samenst.: Stop Wapenhandel/Harry v. Velsen*
- 31 **LastPost** *Samenstelling: Hein Heijnen*
- 32 **Verontrustende plannen voor nieuwe kerncentrales** *hier.nu*

Susan Crane, Frits ter Kuile, Marion Kuepker, Foto: Senta Pineau

Steun voor het VN-kernwapenverbod blijft groeien.

Nederland kan niet langer achterblijven.

Alejandra Muñoz Valdez

'Geen nieuwe kernwapens naar Volkel.' Deze kernboodschap werd door meerdere sprekers bekrachtigd tijdens een demonstratie die afgelopen 25 september bij de hoofdpoot van de vliegbasis Volkel plaatsvond. Samen met het Tribunaal voor de Vrede, de SP, WILPF Nederland, Niet in Mijn Naam, Vredesburo Eindhoven, Peace SOS en het Jeanette Noëlhuis, sprak PAX zich uit tegen de komst van nieuwe Amerikaanse kernwapens naar Nederland. De demonstratie maakte deel uit van een bredere, internationale actie, tegen de opslag van Amerikaanse kernwapens op Europees grondgebied, conform het NAVO 'nuclear sharing'-beleid.

Nog altijd liggen er ongeveer twintig Amerikaanse B-61 kernbommen opgeslagen op vliegbasis Volkel. Deze verouderde kernwapens zullen binnenkort worden teruggevlogen naar de Verenigde Staten en worden vervangen door nieuwe B-61-12 bommen. Deze modellen zijn uitgerust met een nieuw staartstuk, waardoor ze een stuk nauwkeuriger op een doelwit kunnen worden gericht. Bovendien heeft de nieuwe bom de mogelijkheid zich in de aarde te boren, voordat deze tot ontploffing wordt gebracht. Dit wekt de suggestie dat menselijk leed en schade aan het milieu beperkt zouden kunnen worden. Het gaat hier echter nog steeds om massavernietigingswapens, waar elke inzet rampzalige gevolgen met zich mee zou brengen voor mens en milieu. Het feit dat deze bommen met meer precisie tegen kleinere doelwitten kunnen worden gebruikt, maakt het risico dat ze zullen worden ingezet alleen maar groter. Nederland zou daarom juist gebruik moeten maken van deze unieke kans, om deze bommen voorgoed terug te sturen naar de Verenigde Staten en geen nieuwe massavernietigingswapens op Nederlands grondgebied te accepteren.

Het NAVO 'nuclear sharing'-beleid is duidelijk onvereenigbaar met het Verenigde Naties (VN) Verdrag Inzake het Verbod op Kernwapens (TPNW), dat begin dit jaar officieel in werking trad, maar nog niet door Nederland is ondertekend. Als belangrijke speler binnen de International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN) was PAX actief betrokken bij de onderhandelingen die leidden tot aanname van dit Verdrag. In 2017 ontving ICAN hiervoor de Nobelprijs voor de Vrede. Naast het stationeren van kernwapens, verbiedt het Verdrag het gebruik, de ontwikkeling, het testen, de productie, de fabricage, het verwerven, het in bezit hebben, het aanleggen van voorraden, het overdragen, het ontvangen, het dreigen te gebruiken, en het installeren of inzetten van deze massavernietigingswapens. Ook assistentie bij of aanmoediging van deze verboden handelingen zijn verboden. Hoewel het verdrag niet juridisch bindend is voor de landen die zich (nog) niet hebben aangesloten, geeft deze sterke norm wél het helder

politiek signaal af, dat het bezit van kernwapens en een beleid van nucleaire afschrikking niet wordt geprezen, maar juist wordt afgekeurd.

Deze druk wordt ook gevoeld binnen de financiële sector. In januari 2018, korte tijd nadat het VN-kernwapenverbod werd aangenomen, kondigde het grootste pensioenfonds van Nederland, ABP, aan te stoppen met investeringen in kernwapens. In datzelfde jaar publiceerde de Belgische bank KBC nieuw duurzaamheidsbeleid dat, expliciet verwijzend naar het Verdrag, investeringen in alle kernweproducenten uitsluit.

Ook onder lokale politieke partijen blijft de steun voor het VN-kernwapenverbod groeien. Met het ondertekenen van het ICAN 'Cities Appeal' hebben al vele steden en gemeenten, waaronder Amsterdam, Groningen, Hengelo en Nijmegen hun zorgen uitgesproken over de dreiging van kernwapens, en de Nederlandse regering opgeroepen zich aan te sluiten bij het Verdrag. In sommige gevallen wijkt deze lokale steun af van de wijze waarop partijen zich op landelijk niveau tot het onderwerp verhouden. Zo werd een motie waarin de gemeente Beverwijk werd opgeroepen zich aan te sluiten bij het ICAN Cities Appeal, die in maart dit jaar werd aangenomen, gesteund door de lokale CDA-partij. Opvallend, gezien het CDA in haar verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021 geen standpunt innam ten opzichte van kernwapens en in juni in de Kamer tegen een aantal moties over kernwapens stemde. Daarnaast blijkt uit opiniepeilingen dat een ruime meerderheid van de Nederlandse bevolking (78%) vindt dat Nederland zich aan moet sluiten bij het VN-kernwapenverbod; 68% zegt dat Nederland een van de eerste NAVO-lidstaten zou moeten zijn die toetreedt tot het Verdrag, zelfs wanneer de Verenigde Staten hier druk tegen zou uitoefenen.

Een kernbom wordt onschadelijk gemaakt. Foto: Lize Kraan

PAX

NAVO 'nuclear sharing' moet eindigen!

Ondanks Corona is het ons sinds vorig jaar (2020) gelukt – samen met de landelijke campagne 'Büchel is everywhere! Nuclear weapon Free Now!' en de *International Campaign to Abolish Nuclear Weapons* (ICAN) – een brede politieke discussie op te zetten over het gevaarlijke nucleaire afschrikingsbeleid van de NAVO met de plaatsing van Amerikaanse kernwapens in Büchel. We kregen prominente steun van SPD-fractie leider *Rolf Mützenich*, die publiekelijk de kwestie van het beëindigen van de 'nuclear sharing' in Duitsland aan de orde stelde. Onze actiegroep *Abolish nuclear weapons - start with us!* bestaat momenteel uit meer dan 70 vredesbewegingsorganisaties/-groepen, die samen de druk op de Duitse regering opvoeren, met als doel de ongeveer 20 Amerikaanse kernbommen uit Büchel terug te trekken. Duitsland moet eindelijk het Verdrag van 2017 inzake het verbod op kernwapens ondertekenen en kernwapenvrij worden, in plaats van de geplande nucleaire 'modernisering' uit te voeren! Tegen deze achtergrond vond, naast 'Büchel air base' op 5 september 2021, precies drie weken voor de Bondsdagverkiezingen een 'menselijke ketting' plaats (zie verderop in de tekst). Momenteel houden de Duitse partijen van de zogenaamde 'stoplichtcoalitie': de Sozialdemokratische Partei Deutschlands (SPD), Bündnis 90/Die Grünen en de Freie Demokratische Partei coalitiebesprekingen over hun gezamenlijke aanpak van het kernwapenbeleid.

Politieke, militaire en bedrijvenachtergrond

Hoewel de Koude Oorlog 30 jaar geleden eindigde, worden er nog steeds ongeveer 20 Amerikaanse kernbommen ingezet op de Duitse luchtmachtbasis Büchel in West-Centraal-Duitsland. Duitse piloten worden getraind, om met deze bommen op te stijgen in hun Tornado-straaljagers wanneer het bevel komt van de Amerikaanse president, via de NAVO, om ze op hun doelen te droppen. Deze gruwelijke visie maakt deel uit van de "nuclear sharing"-overeenkomst in de NAVO, met haar nucleaire afschrikingsbeleid en first-strike-optie.

Deze massavernietigingswapens - illegaal en crimineel onder Duits, Amerikaans en internationaal recht - zijn gepland om in de nabije toekomst te worden vervangen door dure nieuwe, precisiegeleide kernwapens - de B61-12 - in een programma van \$ 10 - \$ 12 miljard, van het kernwapencomplex van de Amerikaanse *National Nuclear Security Administration*.

Ten minste drie Amerikaanse nationale laboratoria (de Sandia en de Los Alamos Labs in New Mexico, het Y-12 Complex in Tennessee) samen met de Kansas City Plant in Missouri, maken deel uit van de B61-12-constructie, voornamelijk via gigantische wapenbedrijven, waaronder Boeing (\$ 1,8 miljard), Lockheed-Martin, Honeywell en Bechtel. Met ongeveer 400 B61-12-bommen die moeten worden

opgeknapt, zijn de kosten ongeveer \$ 25 miljoen per bom, volgens Hans Kristensen, directeur van het *Nuclear Information Project* bij de *Federation of American Scientists*, waardoor ze duurder zijn dan wanneer ze van massief goud waren gemaakt.

Nieuwe ontwikkelingen in Büchel

Momenteel moet de Duitse kernwapenbasis Büchel tussen juni 2022 en januari 2026 worden uitgebreid voor een bedrag van 259 miljoen euro. Dit zal gebeuren op alle zes Amerikaanse kernwapensites in Europa, die deel uitmaken van de 'nuclear sharing' in België, Duitsland, Nederland, Italië en Turkije. Deze bouwmaatregelen dienen ter voorbereiding op de inzet van de nieuwe B61-12 kernbommen, waarvan de productie eind dit jaar in de Verenigde Staten zal beginnen. Gedurende deze vier jaar zal Luftwaffe Squadron 33 met zijn Tornado-straaljagers van Büchel naar de militaire basis Nörvenich bij de stad Keulen verhuizen. De komende jaren worden de oude kernbommen (B61-3's en B61-4's) vervangen door de nieuwe B61-12's. In Büchel vindt de aanleg van een start- en landingsbaan en de modernisering van de infrastructuur van de kernwapens plaats. Zo worden speciale containers in de vliegtuighangars, waar de ongeveer 20 bommen liggen opgeslagen, vernieuwd.

Nieuwe, kernwapendragende straaljagers

Voor de nieuwe regering van Duitsland is het besluit over de aankoop van nieuwe vliegdekschepen met kernwapens uit de VS in behandeling en wordt geschat op een kostprijs van maximaal 8 miljard euro. In plaats van de dure en defecte Amerikaanse F-35's te kopen, zoals België, Nederland en Italië van plan zijn te doen, staat een andere Amerikaanse straaljager ter discussie. Tot 2040, wanneer het EU-georiënteerde *Future Combat Air System* (FCAS) moet zijn

Foto's: Senta Pineau en Marion Kuepers

ontwikkeld, wordt de F/A18 van Boeing, die ook op Amerikaanse vliegdekschepen kan landen, momenteel als tussenoplossing gekozen. De Duitse regering wil de krachten bundelen met Frankrijk en Spanje, om een nieuw FCAS-kernwapendragende straaljager te lanceren, als besteding van de omstrede nucleaire afschrikkingsovereenkomst tussen Duitsland en Frankrijk. Als een semi-autonoom wapensysteem in een netwerk met Eurodrones, zal de FCAS naar verwachting vanaf 2040 operationeel zijn en Duitsland alleen al ongeveer 500 miljard euro kosten. Het kopen van nieuwe straaljagers kan worden uitgesteld als de levensduur van de 40 jaar oude Tornado-straaljagers verder wordt verlengd.

Klimaat - en nucleaire vliegdekschepen

Mild gezegd tonen alleen al de 45 nieuwe Amerikaanse F/A 18 straaljagers, die de Duitse minister van Defensie Annegret Kramp-Karrenbauer voor 10 miljard dollar wil kopen voor de kernbommen in Büchel, haar klimaatblindheid. De huidige Tornado straaljager wordt sinds 1985 ingezet in de Eifel. De CO₂-vervuiling per vlieguur van de Tornado straaljager is 12.000 kg (12 t). De in Büchel gevestigde kernbommenwerperpiloten van Luftwaffe Squadron 33 bereikten hun 200.000e Tornado-vlieguur in april 2019, na 34 jaar, wat betekent dat alleen al de oude nucleaire straaljagers in 34 jaar tijd ongeveer 2,5 miljoen ton CO₂ in ons milieu hebben geblazen. Ze vierden dit in Büchel met veel media-aandacht. De samenwerking met 'Fridays for Future' is hier erg belangrijk, omdat militaire trainingsvluchten, luchtmachtshows en nucleaire aanvalsoefeningen als 'Steadfast Noon' ook in de klimaatbalans moeten worden opgenomen. Deze koolstofontploffingen dragen voor een aanzienlijk deel bij aan de verantwoordelijkheid voor de klimaatverandering en moeten worden afgeschaft.

Bovengrondse en ondergrondse kernproeven creëren nucleaire kettingreacties met temperaturen van 60 tot 100 miljoen graden Celsius. Dit is ongeveer 10.000 tot 20.000 keer de oppervlaktetemperatuur van de zon (wiki nuclear explosion). De 500 bovengrondse kernproeven, evenals de 1.500 ondergrondse kernproeven werden gedaan door staten over de hele wereld, die hiermee medeverantwoordelijk zijn voor de opwarming van de aarde. Het gebruik van kernwapens hoort thuis in de onderhandelingen over klimaatverandering en moet verboden worden, als anti-klimaatwapens en massavernietigingswapens.

Kernwapenverbodsverdrag

De inwerkingtreding van het VN Verdrag inzake het verbod op kernwapens, werd op 22 januari 2021 over de hele wereld gevierd. Alleen al in Duitsland waren er meer dan 100 acties. De inwerkingtreding betekent dat het Verdrag geldt als bindend internationaal recht, voor elk land dat het Verdrag ondertekent en ratificeert. Zoals ICAN-directeur Beatrice Fihn zei: 'Kernwapens zijn altijd immoreel geweest, nu zijn ze illegaal.' Zesentachtig staten hebben het Verdrag nu ondeertkend, waarvan zesenvijftig staten het Verdrag ook hebben geratificeerd.

De druk op de Duitse regering wordt voortdurend opgevoerd door het ICAN 'Cities Appeal' en de beweging 'Burgemeesters voor vrede', op weg naar de ondertekening en ratificatie van het Verdrag. Samen met ICAN werken onze lidorganisaties hier hard voor: 646 parlementariërs, waarvan 171 leden van de Bondsdag, hebben de oproep tot ondertekening reeds ondertekend: 'Als leden van het parlement beloven we te werken aan de ondertekening en ratificatie van dit historische verdrag door onze respectievelijke staten, omdat we de afschaffing van kernwapens zien als een hoog wereldwijd publiek

goed en een essentiële stap in de richting van het bevorderen van de veiligheid en het welzijn van alle volkeren.' In totaal hebben 137 steden en vier Duitse deelstaten zich aangesloten bij de Cities Appeal, om het Verdrag te steunen en de federale regeringen op te roepen zich daarbij aan te sluiten. Ook hebben meer dan 700 burgemeesters voor vrede in Duitsland zich aangesloten bij de internationale Mayors for Peace-alliantie die oproept tot de afschaffing van kernwapens. Met grote publieke belangstelling - uit een peiling blijkt dat ongeveer 90% van de publieke opinie tegen kernwapens is - wordt onze gezamenlijke campagne gevoerd met organisaties als IPPNW, IALANA, Fellowship of Reconciliation, Duitsland, Pax Christi en DFG-VK.

Büchel zou de sleutel kunnen zijn voor nucleaire ontwapening

Onze campagne laat zien dat we samen veel sterker staan als we ons richten op onze gezamenlijke afgesproken doelen: de vierde campagne begon in 2016 met de naam '20 weken voor 20 bommen'. Tientallen groepen zijn jaar na jaar naar Büchel gereisd om direct te protesteren bij de basis, die we de 'plaats delict' noemen. Elk jaar spreken religieuze leiders en bisschoppen uit verschillende kerken maar liefst 1.000 mensen op anti-nucleaire bijeenkomsten in de buurt van de basis toe. Veel groepswakes en/of blokkades vinden plaats op de basis. Büchel is de laatste jaren een symbool van onze burgerlijke ongehoorzaamheid en verzet tegen kernwapens. Tijdens de '20 weken voor 20 bommen'-campagne krijgt elke groep een introductie over onze campagne Büchel is overal! Kernwapenvrij. Nu. Veel fracties zijn van mening dat wij naast lobbyen en educatief werk ook druk moeten uitoefenen door middel van geweldloze directe acties die gericht zijn op het handhaven van internationaal recht, dat de planning en voorbereiding van massavernietiging verbiedt (Neurenberg-beginselen).

Een van de actiegroepen is Gewaltfreie Aktion Atomwaffen Abschaffen (GAAA), waarmee de protesten in Büchel 25 jaar geleden begonnen. En sinds 2017 coördineert GAAA een 'internationale week' in juli, met o.m. Amerikaanse delegaties van vredesactivisten die zich tegen de Amerikaanse productie van de nieuwe B61-kernbommen voor Europa keren. Verschillende 'go-in'-acties hebben geresulteerd in rechtszaken. Op 1 april 2021 werd een formeel beroep tegen een veroordeling, voor een 'go-in'-actie van juli 2018, ingediend door Stefanie Augustine en mij bij het Federale Constitutionele Hof (BGH) in Karlsruhe.

Dit is de 14e constitutionele klacht die dit jaar is ingediend, met bijna 50 rechtszaken van 'go-in'-acties in de afgelopen twee jaar. Tot nu toe heeft het Grondwettelijk Hof geweigerd om zelfs maar één van de beroepsklachten te behandelen, en oordeelde onder meer dat het aannemen van deze zaken niet in het belang van het publiek zou zijn. Keer op keer hebben lagere rechtbanken geweigerd het internationaal recht te erkennen of toe te passen, en geweigerd de getuigenis van de juridische experts, bijvoorbeeld *Anabel Dwyer* (US Adjunct Professor of Human Rights and Humanitarian Law aan de Thomas M. Cooley Law School, Lansing, VS) te horen. En dat ondanks het feit dat het internationaal recht superieur is aan ons Duitse recht.

In mei 2021 schreef het hof (BGH) in reactie op onze klacht en zonder enige reden voor afwijzing, dat zij deze niet wilde accepteren. Dit betekent dat we alle mogelijke rechtsmiddelen in Duitsland hebben uitgeput, en dienen we begin november een klacht in bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM). Met onze vele, goed op elkaar afgestemde procedures, met individuele gedeeltelijke successen en ons pr-werk, maken we het steeds moeilijker voor de rechtbanken om hun afwijzing van onze verdediging van "misdaadpreventie" onder opzettelijk recht te blijven rechtvaardigen.

Menselijke ketting in Büchel stuurt signaal

In de aanloop naar de landelijke Bondsdagverkiezingen bracht op 5 september een 'menselijke ketting' langs de snelweg grenzend aan de Fliegerhorst Büchel kernwapenbasis, ongeveer 800 mensen van de vredesbeweging samen. Zo werd een duidelijke boodschap van de burgerbevolking naar de partijen gestuurd, dat het nieuwe VN-kernwapenverbodsverdrag door Duitsland moet worden geratificeerd, de Amerikaanse kernwapens moeten verdwijnen en de inzet van nieuwe B61-12-bommen worden gestopt. In mijn opmerkingen vestigde ik de aandacht op de huidige ontwikkelingen van kernbewapening in Büchel namens onze campagne en wees ik op de reële dreiging van een kernoorlog, volgens de 'nucleaire NAVO-doctrine'. *Professor Karl Hans Bläsius* sprak over kunstmatige intelligentie en het risico van een 'per ongeluk'-kernoorlog, die op elk moment mogelijk is.

Angelika Clauszen, Europees voorzitter IPPNW, presenteerde de noodzaak van een Europese campagne: 'Ja, de vredesbeweging boekt successen. Wij, het wereldwijde maatschappelijk middenveld, hebben het Kernwapenverbodsverdrag (TPNW) erdoor ge-

Foto's: Senta Pineau en Marion Kuepers

duwd, in samenwerking met de zuidelijke landen en moedige vrouwelijke politici uit landen in Europa, uit Oostenrijk en uit Ierland. We verwachtten het verzet van de kernwapenstaten, omdat de TPNW lijnrecht tegenover hun belangen staat! Nu is Europa aan de beurt! Nuclear sharing in Europa moet worden beëindigd: in Duitsland, in België, in Nederland en in Italië... De eerste stap is het verwerpen van het nucleaire dogma van de NAVO, het dogma van nucleaire afschrikking.

En hier komt een belangrijke, actuele gebeurtenis in het spel: de nederlaag van de wereldmacht VS in Afghanistan. Het is nu glashelder dat het militaire veiligheidsbeleid uiterst destructief is. Het leger en de wapenwedloop, nucleair of niet-nucleair, zijn totaal ongeschikte middelen om de uitdagingen van de mensheid in tijden van klimaatcrisis aan te gaan. Het leger zelf is een klimaatkiller. In plaats daarvan hebben we een civiel veiligheids- en vredesbeleid nodig, dat belangrijke stappen zet in de richting van een sociaal-ecologische transformatie, met samenwerkingsrelaties tussen onze landen. Ontspanning en een coöperatief veiligheidsbeleid betekenen drastische ontwapeningsstappen voor klimaatrechtvaardigheid. 'Nucleair-vrij Europa': zo noemden wij onze gezamenlijke campagne om de vredesbeweging in dialoog te brengen met de politiek, over hoe een routekaart naar de verdeling van kernenergie in Europa eruit zal zien. Een kern-

wapenvrije wereld, het indammen van de klimaatcrisis, inclusief klimaatrechtvaardigheid – en ons recht op leven en gezondheid - al deze doelen horen bij elkaar! Daar werken we hier in Büchel samen voor! Sprekers van andere Europese 'nuclear sharing'- collega's waren Guido van Leemput, SP-fractiemedewerker Defensie, Nederland; Ludo De Brabander, woordvoerder van de Belgische vredesorganisatie Vrede.be; Alfonso Navarra sprak als Italiaanse vertegenwoordiger van de 'Veeleisende Ontwapeners' en heeft een gezamenlijk voorstel van Italiaanse vredesgroepringen ingediend bij de COP 26 VN-conferentie over klimaatverandering in Glasgow, waarin zij eisen dat de koolstofvervuiling van het leger in de onderhandelingen wordt opgenomen. Rudolf Gottfried sprak over acties tegen de NAVO 'steadfast Noon' oefening in Nörvenich.

(De hele rally is opgenomen in een livestream (in het Duits) en is te bekijken op Youtube: www.youtube.com/watch?v=wxFABSdzBO0)

Europese fietstocht 24 - 26 september

'Nuke-Free Europe' is een Europees netwerk, dat september 2021 heeft uitgeroepen tot 'Maand van actie' voor de afschaffing van NAVO-kernwapentaken. De menselijke ketting in Büchel was de eerste van vele acties, naast protestacties bij kernwapenbases in Nederland (Volkel) en België (Kleine Brogel) en een fietstocht langs deze kernwapenbases.

Aangekomen in Volkel (Nederland) werden we verwelkomd door ongeveer 70 mensen. In de buurt van de vliegbasis vond een bijeenkomst plaats met leden van de Nederlandse linkse en groene partijen en lokale anti-kernwapenorganisaties. Daarna fietsten we samen rond de basis, waar net als in Büchel zo'n 20 kernbommen zijn opgeslagen. Daarna vertrokken we met onze fietsen richting België.

De Belgische vredesorganisatie Vrede.be verwelkomde ons op een camping waar we tot in de vroege uurtjes van de ochtend rond een kampvuur discussieerden. Op zondag 26 september zijn we vroeg gestart en zijn we samen met 130 fietsers het laatste stuk naar de Belgische vliegbasis Kleine Brogel gefietst, waar net als in Büchel en Volkel zo'n 20 US B61 kernbommen geplaatst zijn. Onder de internationale deelnemers was de Amerikaanse Susan Crane uit Redwood City, Californië, die speciaal via Amsterdam kwam voor haar Büchel-proces op 29 september, in gerechtshof Cochem. Voor haar proces nam Susan deel aan de protestacties in Volkel en Kleine Brogel!

Europa in gevaar

Ons verzet genereert al veel druk, want anders is het moeilijk uit te leggen dat op dit moment, tijdens de coalitieonderhandelingen, het hoofd van de Veiligheidsconferentie van München, Wolfgang Ischinger, wordt geciteerd in zo'n 80 Duitse kranten, die waarschuwen dat 'Europa in gevaar zou zijn zonder Amerikaanse kernwapens in Duitsland.' Ik citeer uit het persbericht van onze campagne:

'Een terugtrekking van Amerikaanse kernwapens uit Duitsland zou het tapijt onder Polen's veiligheidsbeleid trekken.' Ischinger werpt de mogelijkheid op dat Polen zou kunnen vragen om kernwapens op zijn grondgebied te plaatsen. Door dit te overwegen, speelt Ischinger met vuur. Als oud-hoofd van de zogeheten Veiligheidsconferentie in München moet hij weten, dat veiligheid vertrouwen vereist. Een basis voor vertrouwen is dat verdragen worden nageleefd: *'pacta sunt servanda'*. De NAVO heeft zich contractueel verplicht om geen kernwapens te stationeren in de nieuwe toetredingslanden, waaronder Polen.

Ischinger weet dat, wanneer Duitsland opstapt, dit van invloed zal zijn op toekomstige beslissingen van de andere Europese nucleaire landen: een mogelijk domino-effect!

Voor informatie: www.atomwaffenfrei.de en www.buechel-atombombenfrei.de

Marion Kueper is woordvoester van de 'Büchel ist überall! atomwaffenfrei. jetzt'-campagne, internationaal coördinator van de Deutsche Friedensgesellschaft - Vereinigte KriegsdienstgegnerInnen (DFG-VK) en vredesofficier tegen kernwapens bij Fellowship of Reconciliation, Duitsland.

